

چکیده مقاله های

اولین کنگره سراسری روان شناسی ایران

۸ و ۹ آبان ۱۳۸۱

دانشگاه تربیت معلم

فهرست

صفحه

عنوان

آ

مقدمه

ب

آیین نامه کنگره روان شناسی ایران

ث

سازمان های مشارکت کننده

ج

اعضای کمیته علمی اولین کنگره سراسری روان شناسی ایران

چ

اعضای کمیته اجرایی اولین کنگره سراسری روان شناسی ایران

ح

برنامه کنگره

ر

چکیده مقاله های اولین کنگره سراسری روان شناسی ایران

گزارش اقدام پژوهشی^۱ پیرامون کاربرد قصه درمانی به مثابه تکنیک و ابزار مشاوره و رواندرمانی کودک

سید محسن اصغری نکاح^۲

چکیده

روانشناس بالینی در جریان مشاوره و رواندرمانی، درگیر فرآیند هدفمند و خلاقیتی است که در تلاشی دو سویه در جهت حل مسأله و ایجاد تغییرات مثبت و سازگارانه در مراجع می باشد از ضروریات موفقیت در طراحی و اجرای برنامه مداخله ای ثمربخش، توجه به شرایط مشکل و ویژگیهای مراجع و سپس استفاده از تکنیک مناسب و ابزار کارگشا می باشد. با توجه به این مهم، هر گاه مشاوره و رواندرمانی کودک با توجه به ظرفیتها و نیازهای ویژه او مد نظر باشد برای درک چهارچوب ذهنی و برقراری هم حسی و همدلی (Empathy) و انجام مداخله اصلاحی اثرگذار، استفاده از قصه درمانی جایگاه ویژه تری می یابد. پیشینه کاوی نظریات، تجارب بالینی و پژوهشها نیز کاربرد متنوع قصه درمانی را تأیید می کند، همچنانکه میلتن اریکسون (M.H. Erickson. ۱۹۹۹) در رواندرمانی سایکوانالیز؛ بکوار (Becwar . ۱۹۹۳) در خانواده درمانی؛ آناکاتاناج (A.Cattanach. ۱۹۹۷) همراه بازی درمانی؛ رنه مونتر و (R.Montero. ۲۰۰۲)؛ در مشاوره با کودک مبتلا به هایپرلیک، یااز قصه درمانی استفاده نموده اند و نیز آکادمی هرتس (Herts. ۲۰۰۲) وابسته به دانشگاه انگلستان و مارلین روبرتس (M.Roberts. ۲۰۰۲) و هوارد رزفالت (H. Rosenthal ۱۹۹۸)؛ آموزش تخصصی و ترویج قصه درمانی را به عنوان تکنیک و ابزار مشاوره و رواندرمانی مورد توصیه و تأکید قرار داده اند. زیرا قصه می تواند دریچه ای برای نفوذ به دنیای مراجع و شروع سفری به همراه او در جهت کسب سازگاری، تعادل جویی و بهبود وضعیت سلامت روانی کودک باشد. با توجه به پیشینه مذکور، مؤلف در فرآیند کار خود با مراجعان سنین دبستانی (کودکان عادی و کم توان ذهنی MR) قصه درمانی را به صورت فردی و گروهی به کار برده و با استفاده از رویکرد و اقدام پژوهشی (Action Research) در پروسه و شیوه های اجرا شده، بررسی و تأمل نموده و سپس آنها را مورد حک و اصلاح قرار داده و از نتایج حاصله در ادامه روند حاضر سود جسته است.

ساختار مقاله حاضر پیرامون محورهای ذیل می باشد:

الف) گزارش اقدام پژوهشی مؤلف در به کارگیری قصه درمانی برای کودکان با مشکلات عاطفی - رفتاری، پرخاشگری (aggressiveness) و بزهکاری (delinquency) و ... (ب) بررسی پیشینه و جایگاه قصه درمانی در روانشناسی بالینی (ضرورتها، مزایا و انتقادات). ج) ارائه راهبردها و راهکارها همراه حک و اصلاح فرآیند قصه درمانی و پیشنهاد اقدام پژوهشی گروهی توسط همکاران مجرب و روانشناسان ارجمند سراسر کشور به جهت ارتقاء مهارتها و مداخلات بالینی.

۱- روش پژوهش اقدام پژوهشی که به آن پژوهش عمل، پژوهش عمل نگر نیز گفته اند. Action Research

۲- دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی - دانشگاه فردوسی مشهد